

Informacja z zakresu realizacji Programu Aktywności Lokalnej na lata 2016-2020 w 2019 r.

Program Aktywności Lokalnej w Gminie Miasto Świdnica na lata 2016-2020, przyjęty uchwałą nr XX/209/16 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 24 maja 2016 r., określa zadania w ramach lokalnej strategii pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywającym problemy w dostępie do zasobów rynku pracy i dóbr społeczno-gospodarczych, zaliczanym do grup szczególnego ryzyka wykluczenia społecznego.

Celem głównym Programu jest realizowanie polityki integracji społecznej, poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności Gminy Miasta Świdnicy, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego. Realizacji celu głównego służą instrumenty aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym.

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy. Jego realizacja opiera się na partnerstwie i współpracy z instytucjami i organizacjami wykonującymi na rzecz mieszkańców Świdnicy zadania mieszczące się w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej oraz innymi, pełniącymi funkcje wspierające, w szczególności należą do nich:

- Urząd Miejski w Świdnicy,
- Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy,
- podmioty usług reintegracji społecznej i zawodowej,
- lokalni przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe.

Działania w ramach Programu zakładają stopniowe przechodzenie od działań zabezpieczających i osłonowych do aktywizujących, w pierwszym rzędzie realizowanych w ramach pracy socjalnej. Oznacza to uruchomienie różnorodnych instrumentów aktywnej integracji, których ostatecznym celem będzie szeroko rozumiana integracja społeczna, tj. pełne uczestnictwo osób i rodzin w życiu społecznym.

Aktywizacja społeczna

Aktywizacja społeczna ukierunkowana jest na nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej. Realizowana jest przede wszystkim w środowisku pracy socjalnej oraz poprzez wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci.

■ „Uwierz we własne siły”

W latach 2017-2019 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt „Uwierz we własne siły” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna Integracja Poddziałanie 9.1.4 Aktywna integracja – ZIT AW. Jego celem była aktywizacja społeczna, zawodowa, edukacyjna i zdrowotna uczestników, mieszkańców Gminy Miasto Świdnica zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia. Uczestnikami projektu były osoby od wielu lat, z różnych przyczyn, korzystające z pomocy społecznej, o niskich kwalifikacjach, nieodpowiadających potrzebom rynku pracy, które doznały

wielokrotnego wykluczenia. Projekt zakładał udział łącznie 20 osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, zakwalifikowanych do III profilu bezrobotnych, 10 osób dla których ustalono II profil pomocy oraz co najmniej 20 osób z ich najbliższego otoczenia. Dla uczestników przewidziano kompleksowe i indywidualne formy wsparcia w ramach ścieżki reintegracji, uwzględniające ich indywidualne potrzeby i możliwości. Obejmowały one interdyscyplinarne wsparcie, motywowanie do aktywności własnej oraz zapewnienie udziału w warsztatach, spotkaniach i innych formach edukujących w kierunku zwiększenia skuteczności i samodzielności społeczno-zawodowej. Uczestnicy brali również udział w wydarzeniach kulturalnych w mieście, wycieczkach po zabytkach miejskich oraz seansach filmowych w kinie.

II edycja programu realizowana była w okresie od września 2018 r. do maja 2019 r. Wzięło w niej udział 15 uczestników (9 osób z ustalonym III profilem pomocy i 6 osób z ustalonym II profilem pomocy), z czego 14 osób ukończyło pełny program. W ramach projektu każdy z uczestników objęty był:

➤ dogłębną diagnozą funkcjonalności-dysfunkcjonalności – dla każdego ze środowisk, na podstawie wywiadu, sporządzono genogram, psychologiczną mapę relacji w rodzinie, która daje możliwość poznania dysfunkcji rodzinnych, przekazywanych pokoleniowo oraz mocnych stron. Na tej podstawie sporządzono diagnozę obejmującą rozpoznanie deficytów osób biorących udział w projekcie i ich najbliższego otoczenia oraz obszarów specyfiki trudności w danym środowisku. Dało to możliwość opracowania conceptualizacji obszarów problemowych oraz ustalenia adekwatnych do potrzeb i możliwości uczestnika oddziaływań naprawczych dla każdego środowiska – po 5 godz. z każdym z uczestników, łącznie 75 godz.;

➤ warsztatami:

- Trening umiejętności społecznych – zdrowa i ekonomiczna kuchnia, praktyczna nauka kalkulacji posiłku i jego przygotowanie, w 2 grupach 5-osobowych i 1 grupie 4-osobowej, po 10 godz. dla każdej z grup, w łącznym wymiarze 30 godz.

- Trening umiejętności społecznych – zarządzanie budżetem domowym, w tym edukacja w zakresie segregacji śmieci, gospodarnego zarządzania budżetem domowym z uwzględnieniem konieczności wywiązywania się ze zobowiązań finansowych i dokonywania systematycznych opłat (w tym za media, czynsz), w 4 grupach 3-osobowych i 1 grupie 2-osobowej, po 6 godz. dla każdej z grup, w łącznym wymiarze 30 godz.

- Trening kompetencji społecznych, w celu podniesienia, nabycia, przywrócenia lub wzmocnienia kompetencji społecznych i poczucia własnej wartości, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, w trzech blokach: Samokontrola; Kreatywne myślenie; Podstawy zachowań asertywnych, w każdym z bloków po 2 grupy 7-osobowe, po 11 godz. dla każdej z grup, w łącznym wymiarze 66 godz.

- Trening kompetencji – pielęgnacja i opieka nad osobami zależnymi, w dwóch zagadnieniach: dzieci lub osoby niepełnosprawne lub/i w wieku senioralnym, w zależności od potrzeb i możliwości uczestników, w 2 grupach 7-osobowych, po 11 godz. dla każdej z grup, w łącznym wymiarze 22 godz.;

➤ wsparciem w ramach spotkań grupowych, łącznie 83 godz., w tym realizowanym przez:

- terapeutę rodzinnego w formie grupy wsparcia, 1 raz w miesiącu, w wymiarze 2 godz., łącznie zrealizowano 16 godz.

- coacha wspierającego pracowników socjalnych w opracowaniu i realizacji ścieżki reintegracji dla uczestników – 40 godz.

- psychologa Ośrodka – 11 godz.;

➤ działaniami aktywizującymi społecznie w sferze kulturalnej;

➤ indywidualnymi spotkaniami w ramach terapii psychologicznej, rodzinnej i psychospołecznej – łącznie 225 godz.

■ „Świdnickie Jaskółki”

Gmina Miasto Świdnica – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Ekonomii Społecznej rozpoczęła 1 kwietnia 2019 r. realizację projektu „Świdnickie Jaskółki”, dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Oś priorytetowa: 9 Włączenie społeczne, Działanie: 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, Poddziałanie: 9.2.1 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych-konkursy horyzontalne. Jest on odpowiedzią na potrzeby w zakresie zwiększenia samodzielności osób wymagających wsparcia w procesie integracji społeczno-zawodowej. Stanowi część budowanego trwałego systemu wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Świdnicy, niesamodzielnych, wymagających wsparcia społecznego i wsparcia w wykonywaniu podstawowych czynności życiowych, w tym bezdomnych, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi, opuszczających pieczę zastępczą.

W wyniku przeprowadzonej rekrutacji do I edycji projektu, trwającej od 1 kwietnia 2019 r., zakwalifikowano pierwszych 30 osób (7 dzieci), w tym: osoby samotne, 3 rodziny z dziećmi (matka wychowująca 3 małych dzieci, ojciec wychowujący 3 małych dzieci, matka z dzieckiem) oraz osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Są to osoby, które w pierwszej kolejności wymagały zapewnienia schronienia, połączonego z trenowaniem ważnych czynności życia codziennego, jak dbanie o dzieci, zarządzanie budżetem domowym, prowadzenie gospodarstwa domowego, dbanie o własne zdrowie, wyjście z zadłużenia. W zależności od indywidualnej sytuacji, uczestnicy projektu obejmowani są wsparciem asystenta, którego zadaniem jest uczenie samodzielności, pomaganie, a nie wyręczanie. Asystent podpowiada, jak wykonać najprostsze czynności, takie jak zakupy, ugotowanie obiadu, posprzątanie, zrobienie prania. Wsparcie obejmuje również specjalistyczną pomoc psychologiczną oraz treningi podnoszące kompetencje społeczne ukierunkowane na usamodzielnianie, służące poprawieniu jakości życia uczestników projektu. Czas pobytu w mieszkaniu wspomaganym wynosi 6 miesięcy, dla osób chorych do 12 miesięcy.

30 września 2019 r. projekt ukończyło pierwszych 9 osób (w tym 1 rodzina z 3 dziećmi) oraz w dniu 31 października 2019 r. 5 osób (w tym 1 rodzina z 3 dziećmi). Do II edycji, od 1 października 2019 r. przystąpiło 9 osób (w tym rodzina z 1 dzieckiem i rodzina z 2 dziećmi) oraz od 1 listopada 2019 r. kolejne 6 osób.

Uczestnicy najczęściej korzystali z form wsparcia:

- trening interpersonalny, którego celem jest nauka rozwiązywania konfliktów i problemów osobistych, ćwiczenie i nauka zachowań w określonych sytuacjach, rozwój umiejętności społecznych;
- trening autonomii decyzyjnej według modelu wspieranego podejmowania decyzji;
- trening umiejętności społecznych umożliwiający kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, współpracy w grupie, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z emocjami oraz modyfikowania zachowań na bardziej aprobowane społecznie;
- rozwijanie umiejętności integracji ze społecznością lokalną;
- trening zarządzania mieszkaniem;
- trening finansowy, którego celem jest rozwijanie umiejętności planowania i wydatkowania dostępnych środków finansowych – w tym związanych z utrzymaniem mieszkania.

■ praca socjalna

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, która skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowania w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób

i rodzin do samodzielnego funkcjonowania. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco prowadzą rozeznanie w środowisku i dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przetrwania trudnych sytuacji życiowych. W 2019 r. opieką obejmowali łącznie 2.036 rodzin, w tym 371 rodzin z dziećmi do ukończenia 17 roku życia. Szczególnym nadzorem obejmowane są rodziny z dziećmi wskazane, jako zagrożone przemocą oraz demoralizacją nieletnich. Środowiska te pracownicy socjalni w asyście funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji monitorują dodatkowo w ramach popołudniowych wizyt patronażowych, realizowanych w godzinach od 15.30 do 17.00, od poniedziałku do czwartku. W 2019 r.:

- zrealizowano 315 godz. wizyt patronażowych,
- patronażem popołudniowym objęte były 44 środowiska, w których wychowywało się 72 dzieci.

W celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny, Ośrodek wypłacał świadczenia pieniężne przyznawane na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności ustawy: o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. 488 osób (379 rodzin, 776 osób w tych rodzinach) objętych było programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu”. W jego ramach korzystały z posiłków w formie pełnego obiadu.

wsparcie asystenta rodziny

Wspieranie i organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych należy do zadań obowiązkowych gminy. Jeśli z analizy sytuacji rodziny przeprowadzonej przez pracownika socjalnego wynika taka konieczność, kierownik ośrodka pomocy społecznej zobowiązany jest przydzielić rodzinie asystenta. Asystent rodziny, po analizie sytuacji rodziny z pracownikiem socjalnym oraz pozostałymi specjalistami (kurator, pedagog szkolny, dzielnicowy) sporządza plan pracy z rodziną. Określa jakie zasoby i problemy występują w rodzinie, cele do osiągnięcia oraz zadania służące ich osiągnięciu. Jego zadaniem jest codzienne towarzyszenie rodzinie niepotrafiącej samodzielnie pokonać różnych trudności życiowych. Asystent pracuje również z rodziną, w której dzieci zostały zabezpieczone w pieczy zastępczej. Jego praca skupia się wówczas na tym, aby wspomóc rodzinę w stworzeniu przez nią warunków pozwalających na powrót dzieci do domu rodzinnego.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzyła obszar działań asystenta rodziny, poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, rodzin które oczekują oraz w których urodziło się dziecko niepełnosprawne. Wsparcie asystenta rodziny polega wówczas przede wszystkim na udzieleniu informacji o dostępnych formach wsparcia, reprezentowaniu kobiety przed instytucjami i urzędami oraz wsparciu w realizacji codziennych obowiązków i przetrwaniu problemów wychowawczych. W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie „Za życiem” należy wystąpić z wnioskiem do Ośrodka. Nie jest stosowana w tym przypadku procedura przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2019 r. pracę na rzecz rodzin realizowało 7 asystentów rodziny (4 w wymiarze całego etatu, 3 w wymiarze ½ etatu). Ze wsparcia korzystało 101 rodzin. W rodzinach objętych asystenturą przebywało łącznie 157 dzieci oraz 41 dzieci przebywało w pieczy zastępczej. Średni czas pracy asystenta z rodziną wynosił 33 miesiące. 31 rodzin zakończyło pracę z asystentem rodziny, w tym:

- 9 rodzin ze względu na zrealizowanie planu pracy,
- 16 rodzin ze względu na brak współpracy z asystentem,
- 5 rodzin ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,
- 1 rodzina ze względu na osiągnięcie pełnoletniości przez dziecko.

placówki wsparcia dziennego

Wsparcie rodziny odbywa się również poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Podstawowym zadaniem placówki jest współudział w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Dzieci objęte są opieką wychowawcy, socjoterapeuty i innych specjalistów, którzy zapewniają podopiecznym wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia sportowe i twórcze o różnym charakterze. Dzieci mają zapewniony posiłek. Pobyt w placówce jest bezpłatny. Zajęcia prowadzone są w godzinach popołudniowych.

W 2019 r. Gmina Miasto Świdnica realizację zadania powierzyła w trybie otwartych konkursów ofert 3 organizacjom pozarządowym, zapewniającym opiekę 150 dzieciom i młodzieży:

- Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego, dla 30 uczestników,
- Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej-Placówka Wsparcia Dziennego, dla 60 uczestników,
- Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”, dla 60 uczestników.

W ciągu 2019 r. w zajęciach placówek wsparcia dziennego łącznie uczestniczyło 159 dzieci i młodzieży.

karta dużej rodziny

Świdnickie rodziny wielodzietne, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci, mogą uczestniczyć w programie polityki prorodzinnej pod nazwą Świdnicka Karta Dużej Rodziny. W ramach Programu wprowadzone zostały zniżkowe i promocyjne opłaty dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usługi publiczne oraz preferencyjne oferty pozostałych partnerów – przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do Programu. W 2019 r. wydano łącznie 1.070 kart – 220 rodzinom, w tym 389 dla rodziców/opiekunów i 688 dla dzieci.

Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, świdnickie rodziny wielodzietne korzystają z programu ogólnopolskiego. Karty wydano łącznie 434 świdnickim rodzinom, dla 2.184 osób w tych rodzinach, w tym 799 rodziców/opiekunów i 1.376 dzieci.

Od 1 stycznia 2019 r. weszły w życie zmiany do ustawy o Karcie Dużej Rodziny, zgodnie z którymi karta dużej rodziny przysługuje również rodzicom, którzy wychowywali troje lub więcej dzieci. Oznacza to, że rodzice przynajmniej trójki dorosłych już dzieci mogą ubiegać się o wydanie karty. Karty wydawane są dla każdego rodzica, mają bezterminowy okres ważności i uprawniają do zniżek analogicznie, jak w przypadku rodziców z małoletnimi dziećmi. W 2019 r. wpłynęło 177 wniosków o przyznanie kart dla rodziców, którzy wychowywali przynajmniej trójkę dzieci. Przyznano łącznie 318 kart.

podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców

Ważnym elementem wspierania rodziców i opiekunów w pełnieniu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest ich edukacja w zakresie podnoszenia kompetencji wychowawczych, przeciwdziałania zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz radzenia sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. W 2019 r. na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zrealizowano 9 edycji programu wspierania rodziców i wychowawców pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, który łącznie ukończyło 108 osób.

Spotkania odbywały się w grupach maksymalnie 12-15 osobowych, w formie 10 spotkań, po 4 godz. lekcyjne, łącznie w wymiarze 40 godz. dla każdej z grup, w tym:

- 6 edycji część I Budowanie relacji dorosły-dziecko – 72 osoby,
- 2 edycje części II Wspieranie procesu budowania wzajemnych (opartych na więzi i szacunku) relacji między dziećmi – 22 osoby,
- 1 edycja części III dla rodziców i wychowawców nastolatków, uwzględniająca problemy wieku dorastania – 14 osób.

Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zrealizowano warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie. Ich celem było kształtowanie prawidłowych relacji i umiejętności rodzicielskich wobec dzieci bez przemocy. W warsztatach, zrealizowanych w wymiarze 10 spotkań po 3 godziny, łącznie 30 godzin, uczestniczyło 10 osób, w szczególności z rodzin zagrożonych i uwikłanych w przemoc, małoletnich rodziców, osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej zagrożonych przemocą.

W ramach edukacji publicznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował dla mieszkańców Świdnicy wykłady:

- „Dwa mózgi w domu” – dr Marek Kaczmarzyk, w zakresie działania mózgu na różnych etapach rozwoju, zjawisk w nim zachodzących wiążących się z wychowaniem, neurobiologicznego podłoża niezrozumienia dorastających pokoleń i „konfliktu pokoleń”,
- „Jak komunikować się z nastolatkiem” – mgr Tomasz Bilicki, na temat zachowań ryzykownych nastolatków, komunikowania się z Pokoleniem Y/Z oraz rozwiązywania konfliktów międzypokoleniowych.

Wykłady odbyły się w godzinach popołudniowych, w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, przy ul. Długiej 33. Udział w spotkaniach był bezpłatny, dla wszystkich rodziców, wychowawców i innych osób zainteresowanych profilaktyką zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz komunikacją międzypokoleniową.

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach działań wspierających rodziny we wzmacnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych zrealizował:

- warsztaty „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – 18 uczestników, 18 spotkań,
- zajęcia grupowe edukacyjno-wspierające dla rodziców dzieci z Zespołem Aspergera – 5 uczestników, 7 spotkań,
- „Spotkania z Rodziną” w ramach terapii pedagogicznej – 25 uczestników, 139 spotkań,
- prelekcję dla rodziców „Jak towarzyszyć dziecku w rozwoju kompetencji społecznych i zainteresowań” – 30 odbiorców,
- prelekcję dla rodziców „Adaptacja dziecka w przedszkolu oraz emocje i trudności z tym związane – 9 odbiorców.

W celu wspierania rodziców i wychowawców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy i Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizowały:

- Trening Umiejętności Wychowawczych w ramach Programu Korekcyjno-Edukacyjnego – 10 uczestników.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej dla rodzin, przede wszystkim uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy domowej, prowadzone było poradnictwo rodzinne. Działanie obejmowało wstępną diagnozę sytuacji i potrzeb rodziny, wspieranie w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz ukierunkowywanie w dalszej pracy z psychologiem lub/i innym specjalistą. Poradnictwo udzielane było w oparciu o program wspierający rodzinę w jej funkcjonowaniu, opracowywany przez terapeutę rodzinnego,

we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny. Łącznie udzielono 450 porad, w tym 341 osobom dorosłym i 109 dzieciom:

- 278 porad osobom dorosłym korzystającym ze wsparcia, poradnictwa lub terapii rodzinnej, w tym 23 osobom niepełnosprawnym oraz 70 porad w zakresie innych oddziaływań terapeutycznych, w tym 8 osobom niepełnosprawnym,
- 111 porad dzieciom korzystającym ze wsparcia, poradnictwa lub terapii rodzinnej, w tym 19 dzieciom niepełnosprawnym.

Aktywizacja zawodowa

Aktywizacja zawodowa ma na celu przede wszystkim pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje, kwalifikacje zawodowe i umiejętności pożądane na rynku pracy oraz pomoc w utrzymaniu zatrudnienia.

■ „Uwierz we własne siły”

Uczestnicy II edycji projektu „Uwierz we własne siły” objęci byli szkoleniami podnoszącymi umiejętności i kompetencje zawodowe i społeczne, w zakresie indywidualnie dobranej oferty edukacyjnej przygotowującej do zawodu, zgodnie z zainteresowaniami, predyspozycjami uczestników oraz zapotrzebowaniem na rynku pracy, w łącznym wymiarze 90 godz. każde, w tym przygotowujące do zawodu:

- magazynier z obsługą wózka jezdniowego podnośnikowego z wyłączeniem specjalizowanych – 5 osób,
- pomoc kuchenna – 6 osób,
- sprzedawca – 3 osoby.

Dodatkowo w ramach każdego szkolenia uczestnicy brali udział w zajęciach komputerowych w zakresie opowiadającym tematyce szkolenia, w celu podniesienia umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie obsługi komputera i zagadnień związanych z wybranym zawodem oraz podniesienia umiejętności społecznych. Ukończenie przez uczestnika szkolenia potwierdzone zostało imiennym zaświadczeniem. Szkolenia zawodowe ukończyło 14 uczestników II edycji projektu.

■ wybór lub zmiana ścieżki zawodowej

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy opracowuje półroczne informacje sygnałowe w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Świdnickim. Informacja wymienia zawody w grupach: maksymalnie deficytowych, deficytowych, zrównoważonych, nadwyżkowych oraz maksymalnie nadwyżkowych. Monitoring wykonany jest według metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Raporty dostępne są na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy.

Dogodną okazją do spotkania osób poszukujących pracy z firmami poszukującymi pracowników są targi pracy i spotkania informacyjne. Firmy w nich uczestniczące mają przygotowane oferty pracy, na jakie bieżąco prowadzone są rekrutacje. W 2019 r. odbyły się dwie edycje Targów Pracy, w których udział wzięło 400 osób. Powiatowy Urząd Pracy realizował w zakresie zatrudnienia:

- projekt Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie świdnickim (IV)
- projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego – 114 osób,

- projekt Aktywizacja osób w wieku od 30 roku życia pozostających bez zatrudnienia w powiecie świdnickim – 87 osób,
- jednorazowe dotacje na podjęcie działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy i Unii Europejskiej – 37 osób,
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy ze środków Funduszu Pracy, Unii Europejskiej i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 24 podmioty.

Promocję przedsiębiorczości i samozatrudnienia Gmina Miasto Świdnica realizowała w formie organizacji i współorganizacji szkoleń, spotkań informacyjnych i doradczych dla przedsiębiorców oraz zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej, targów, spotkań i innych przedsięwzięć gospodarczych, w tym realizowanych ze środków UE oraz poprzez tworzenie preferencyjnych warunków dla przedsiębiorców:

➤ We współpracy z Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej utworzono Gminne Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera z siedzibą w Wydziale Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego w Świdnicy. Jego cele to: poszerzanie korytarzy komunikacji i przekazu informacji, profesjonalizacja usług gospodarczych, promocja gospodarcza Świdnicy, wsparcie i pośrednictwo w nawiązywaniu współpracy gospodarczej między przedsiębiorcami, a innymi firmami o zasięgu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym, dostęp do kompleksowej informacji gospodarczej, organizowanie spotkań biznesowych z udziałem ekspertów zewnętrznych z Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej (DAWG) oraz Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (m.in. konferencje, szkolenia, debaty) – do bazy świdnickich firm GCOIE zarejestrowało się 99 przedsiębiorców.

➤ Każdy potencjalny inwestor, w zależności od stopnia zaawansowania negocjacji, otrzymuje pełną pomoc i wyczerpującą informację polegającą na:

- wskazaniu działek inwestycyjnych najbardziej odpowiednich dla indywidualnych potrzeb, uzyskaniu oferty inwestycyjnej w wybranym języku, zawierającej szczegółowe dane opisowe, graficzne i informacje o dostępności uzbrojenia, kosztach wykonania niezbędnych elementów infrastruktury oraz kosztach eksploatacji urządzeń i prowadzenia przedsiębiorstwa na terenie Świdnicy,

- uzyskaniu kompleksowej informacji w skali miasta i regionu, dotyczącej struktury i prognoz demograficznych, struktury bezrobocia, otoczenia biznesowego, potencjalnych podwykonawców i kooperantów oraz oferty zamieszkiwania, kształcenia, opieki zdrowotnej i spędzania wolnego czasu,

- uzyskaniu informacji na temat dostępnych ulg i preferencji w ramach aktualnych programów pomocowych oraz deklaracji pomocy w procesie inwestycyjnym ze strony zaangażowanych w ten proces urzędów,

- uzyskaniu danych teleadresowych i dokumentów niezbędnych na wszystkich etapach procesu przed inwestycyjnego oraz kompleksowej pomocy w procesie inwestycyjnym. Każdy inwestor rozpoczynający działalność na terenie miasta otrzymuje pełną pomoc i wyczerpującą informację polegającą na: uzyskaniu pomocy w załatwieniu spraw formalno-prawnych związanych z procesem inwestycyjnym i uruchomieniem działalności na terenie miasta.

➤ W ramach programu „Miasta Trutnov i Świdnica razem dla biznesu” w 2019 r. zrealizowano warsztaty, targi i spotkania z przedsiębiorcami, w formie:

- cyklu działań o tematyce: „Kobiety w biznesie”, „Co po macierzyńskim – wiedza, dyskusje i wsparcie dla rodziców”, „Marketing i budowanie marki handlowej”, „Środki unijne dla Twojej firmy”, „Działalność gospodarcza w Polsce/Czechach – praktycznie”,

- Targi w Trutnowie z udziałem przedsiębiorstw oraz prezentacją produktów i usług czeskich firm w Świdnicy,

- zaktualizowano poradniki: „Jak założyć działalność gospodarczą w Polsce” i „Jak założyć działalność gospodarczą w Czechach”, dostępne do pobrania na stronie internetowej miasta.
- Przy współdziałaniu firmy „Petra Consulting” dwukrotnie zorganizowano konferencje „Świdnica Przedsiębiorcom” dla lokalnych firm. Tematyka spotkań dotyczyła możliwości pozyskania wsparcia dla firm, nowoczesnych technologii w biznesie, zatrudniania cudzoziemców, aktualności gospodarczych i prawnych. Łącznie zrealizowano 7 spotkań, warsztatów i konferencji.
- Gmina Miasto Świdnica prowadzi Mobilny Punkt Informacyjny, świadczący bezpłatne usługi informacyjne oraz doradcze na rzecz przedsiębiorców i osób planujących uzyskać wsparcie ze środków UE w latach 2014-2020, prowadzony przez Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Wałbrzychu, w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020, z udziałem środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego w porozumieniu z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego.
- Prezydent Miasta Świdnicy w celu pobudzenia rozwoju gospodarczego udziela wsparcia dla przedsiębiorców, na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Świdnicy. W 2019 r. przedsiębiorcy mogli uzyskać zwolnienia z podatku od nieruchomości na mocy programów pomocowych:
 - Pomoc regionalna dla przedsiębiorców dokonujących inwestycji – 7 przedsiębiorców,
 - Pomoc de minimis dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców – 33 przedsiębiorców, w tym 7 osób prawnych i 26 osób fizycznych,
 - Zwolnienie z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Miasto Świdnica – 8 przedsiębiorców.
- Dla przedsiębiorców realizujących nową inwestycję/inwestycję początkową na terenie Gminy Miasta Świdnicy przewidziana jest pomoc regionalna. Wielkość zwolnienia oraz okres jego stosowania są uzależnione od wielkości zadeklarowanych przez przedsiębiorcę nakładów inwestycyjnych. Z programu wyłączono sektory wrażliwe, zgodnie z regulacjami unijnymi, oraz podmioty z sektora usług finansowych oraz handlu, w tym handlu paliwami. Program ten stanowi główny instrument bezpośredniego wsparcia przedsiębiorców, który ma być zachętą dla podmiotów zamierzających dokonać inwestycji na terenie gminy.

■ wyposażenie w kompetencje pożądane na rynku pracy

Osobom bezrobotnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym, Powiatowy Urząd Pracy oferuje alternatywne formy aktywizacji zawodowej i instrumenty rynku pracy, które pozwolą na pozyskanie nowych doświadczeń oraz kompetencji i umiejętności pożądanych na rynku pracy:

- organizacja staży – 147 osób,
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – 31 osób,
- zatrudnienie w ramach robót publicznych – 38 osób,
- organizacja prac społecznie użytecznych – 25 osób,
- zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego dla osób do 30 roku życia – 6 osób,
- refundacja wynagrodzeń za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia – 2 osoby,
- szkolenia – 24 osoby.

pomoc w utrzymaniu zatrudnienia

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy stosuje alternatywne formy aktywizacji zawodowej i wsparcia dla bezrobotnych poszukujących zatrudnienia. W 2019 r. przyznał:

- zwrot kosztów przejazdu – 34 osoby,
- refundację kosztów opieki nad dzieckiem do lat 6 – 14 osób,
- bony na zasiedlenie dla osób do 30 roku życia – 5 osób.

Pracownicy socjalni realizując pracę z osobą lub rodziną zagrożoną wykluczeniem społecznym, zmagają się do zmotywowania podopiecznych do podejmowania prób poprawy swojej sytuacji. Jedną z form jest prowadzenie pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. W 2019 r. zawarto 69 kontraktów socjalnych, którymi objęto 78 osób.

Aktywizacja edukacyjna

Aktywizacja edukacyjna zmierza do wzrostu poziomu wykształcenia, dostosowania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy.

„Zostańcie z nami – Miasto i Powiat Świdnica”

Gmina Miasto Świdnica prowadzi własny program gospodarczy współpracy samorządu z przedsiębiorcami w zakresie wspierania przedsiębiorczości i samozatrudnienia „Zostańcie z nami – Miasto i Powiat Świdnica”. W czerwcu 2019 r. zakończono III edycję i we wrześniu 2019 r. rozpoczęto IV edycję programu. Program ma na celu zachęcenie młodych osób (w wieku od 14 do 30 lat) do związania swojej przyszłości z dynamicznie rozwijającym się miastem, jak również pokazać młodzieży różne ścieżki kariery i zapewnić wsparcie na kolejnych etapach rozwoju. Głównymi elementami programu są:

- konkurs „Zalogowani”, tj. specjalne warsztaty ekonomiczne, doradztwo zawodowe, wizyty w firmach i konkursy o tematyce przedsiębiorczości – łącznie 194 uczestników, 40 spotkań z doradcą zawodowym, 30 spotkań z wolontariuszami Santander Bank SA, 31 wizyt w firmach,
- „Liga Niezwykłych Umysłów” – nauka programowania dla 80 uczniów świdnickich szkół przy pomocy internetowej platformy,
- Edukacja Obywatelska, zajęcia o tematyce samorządowej prowadzone przez Prezydenta Miasta – łącznie 175 uczniów z 7 klas szkół podstawowych,
- Klasy Patronackie, współpraca między szkołami zawodowymi a lokalnymi przedsiębiorcami – łącznie 87 uczestników,
- Spotkania motywacyjne, prowadzone z liderami świdnickiej społeczności, które kładą nacisk na znaczenie rozwoju osobistego i promują postawę przedsiębiorczości – łącznie 450 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- Mapa Projektów 20+ 30+, warsztaty tematyczne dla mieszkańców w grupie wiekowej powyżej 20 lat, obejmujące tematykę funkcjonowania w mieście i prowadzenie biznesu – 120 osób,
- Konkurs „Wiem to”, dedykowany szkołom średnim i podstawowym, mający na celu poszerzanie wiedzy na temat firm funkcjonujących w mieście.

Program „Zostańcie z nami – Miasto i Powiat Świdnica” wspierany jest przez współorganizatorów oraz partnerów, tj. Stowarzyszenie Przedsiębiorców i Kupców Świdnickich, Forum Obywatelskiego Rozwoju, Bank Santander S.A., Powiatowy Urząd Pracy, Powiat

Świdnica oraz świdnickich przedsiębiorców. Szczegóły dostępne są na stronie internetowej www.zalogowani.swidnica.pl oraz na profilu FB [facebook.com/zalogowani](https://www.facebook.com/zalogowani).

■ poradnictwo zawodowe

Osobom poszukującym pracy, Powiatowy Urząd Pracy udzielał poradnictwa zawodowego w formie:

- porad grupowych – 8 osób,
- indywidualnych porad zawodowych – 193 osoby.

Podczas rozmów doradczych uczestnicy są motywowani do zdobywania nowych kwalifikacji w ramach kursów zawodowych oraz uzupełniania wykształcenia, co zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy oraz możliwości zatrudnienia.

Aktywizacja zdrowotna

Aktywizacja zdrowotna ma charakter uzupełniający w stosunku do pozostałych instrumentów aktywnej integracji. Ma na celu eliminowanie lub łagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy. Przyczyną wykluczenia społecznego bowiem nie tylko bywa brak pracy i związany z tym brak dochodów. W grę mogą wchodzić także przyczyny innej natury, jak problemy zdrowotne, psychologiczne lub uzależnienia.

■ „Uwierz we własne siły”

W ramach projektu „Uwierz we własne siły” zrealizowano indywidualne spotkania, terapię psychologiczną, rodzinną, psychospołeczną – łącznie 225 godz., w tym prowadzone przez:

- terapeutę rodzinnego – 155 godz.
- terapeutę uzależnień – 41 godz.
- psychologa – 14 godz.
- psychiatrę – 15 godz.

■ terapia uzależnień

Mieszkańcy Świdnicy uwikłani w problem alkoholowy i przemocowy korzystali w 2019 r. z profesjonalnego leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz ambulatoryjnie:

- całodobowy program psychoterapii uzależnień realizował Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze – 31 uczestników, w tym 23 uczestników ukończyło program terapii,
- program terapii uzależnienia w warunkach ambulatoryjnych w Świdnicy realizowała Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, funkcjonująca w strukturach Zakładu Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze – 184 uczestników, w tym 57 uczestników ukończyło program terapii.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze, w ramach profesjonalnych programów terapeutycznych mających na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania

substancji psychoaktywnych, realizował na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Wspóluzależnienia w Świdnicy:

- Trening Umiejętności Służących Zdrowieniu, w zakresie wzmacniania motywacji do leczenia i trzeźwego życia, dla pacjentów po ukończeniu Podstawowego Programu Psychoterapii Uzależnień, w formie grupy otwartej, z udziałem 7-10 osób,
- Zapobieganie Nawrotom Choroby, w zakresie wzmacniania motywacji do leczenia i trzeźwego życia, w formie grupy otwartej, z udziałem 6-14 osób,
- Poradnictwo i terapię indywidualną dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, w zakresie zwiększenia wiedzy i umiejętności potrzebnych do zdrowego życia – 162 uczestników,
- Trening kompetencji społecznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej – 116 uczestników,
- Poradnictwo i terapię indywidualną dla osób uwikłanych w przemoc domową i dla rodziców osób uzależnionych – 177 osób.

Gmina Miasto Świdnica zleciła i udzieliła dotacji na realizację zadania publicznego miasta pn. „Wspieranie działań mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin”, Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „ACCESS”. Do zadań Stowarzyszenia należy udzielanie pomocy w chorobie alkoholowej i innych uzależnieniach na bazie własnych doświadczeń. Integruje środowisko trzeźwościowe, promuje trzeźwy styl życia oraz udziela wsparcia w zakresie utrzymania abstynencji i rodzinom osób uzależnionych. Swoją pracą rocznie obejmuje około 280 osób. Klub czynny jest 6 dni w tygodniu (niedziela-piątek), z dostępem do telefonu w godzinach popołudniowych. Prowadzi mityngi w ramach 6 grup samopomocowych.

wsparcie psychologiczne

W ramach pracy na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 237 osobom.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował poradnictwo w zakresie:

- interwencji kryzysowej – udzielił łącznie 111 porad, 40 osobom,
- pomocy psychologicznej – udzielił łącznie 398 porad, 113 osobom.

Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7 prowadzono grupy wsparcia:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich, 1 raz w tygodniu, w wymiarze 2 godzin – 41 spotkań (82 godz.), w których uczestniczyło do 6 osób,
- dla osób, które doświadczyły lub doświadczają przemocy w rodzinie – 5 spotkań w wymiarze 2 godz. (10 godz.), w których uczestniczyło do 8 osób.

PREZYDENT MIASTA

Beata Moskal-Słaniewska

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy

Violetta Kalin